

Min. N. Erdős
1428 Franklin St
osztályharcok története.
Világ proletárai egyesüljétek!

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

"Az iparilag fejlettebb ország a kevésbé fejletlenek saját jövője képét mutatja". (Marx.)

No. 30. szám. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 április 14.

Egyes szám ára 2 cent.

ELŐFIZETŐINK ÉS OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Tisztelettel értesítjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy a mai naptól fogva New York városában a lapot EGY CENTÉRT árusítjuk, és a legnagyobb mértékben terjesztjük az utcai (standen) árusítóknál. Határozatunkkal kapcsolatban arra kérjük önöket, hogy munkánkban támogatni sziveskedjenek, hogy lapunkat a város minden magyar környékén árusíthassuk.

Az Amerikai Magy. Szoc. Munkás Szövetség V. kongresszusa.

Éz idei évi kongresszusunkat április hó 18. és 19-ik napján tartjuk. A tanácskozás — szokás szerint — husvét előestéjén kezdődik és husvét vasárnapján folytatódik.

- A kongresszus napirendje:
1. A vezetőség jelentése:
 - a) Titkár jelentése.
 - b) Pénztárnok jelentése.
 - c) Szerkesztő jelentése.
 - d) Könyvkereskedő jelentése.
 - e) Nyomdavezető jelentése.
 - f) Ellenőrök jelentése.
 2. Szervező jelentése.
 3. Küldöttek jelentése.
 4. A vezetőség felmentése és megválasztása.
 5. Gazdasági és politikai mozgalom.
 6. Szövetségi ügyek.
 7. Indítványok és panaszok.

A kongresszus színhelye: Newark, N. J., 20 West St. (Plavetzky-féle terem.)

Felhívjuk a szervezeteket, hogy küldötteiket a lehető legrövidebb idő alatt válasszák meg. Fontosnak tartjuk, hogy minden szervezet a saját kebeléből válassza meg képviselőit.

Indítványok legkésőbb két héttel a kongresszus előtt beküldendők.

Minden szervezet, mely megalakulását legalább két héttel a kongresszus előtt bejelentette, jogosult két képviselő kiküldetésére. (Szabályszerű szervezetnek legalább hét tagból kell állnia.)

Elvtársi üdvözléssel
a Központi Vezetőség.

A kongresszus ügyrendje:

1. A tárgyalásokban csak küldöttek és a vezetőség tagjai vehetnek részt. Szavazati joggal bírnak a küldöttek, a szövetség üzleti vezetésére vonatkozó ügyek kivételével a vezetőség tagjai és az ellenőrök.
2. Szóhoz jelentkezni csakis írásban lehet. A jelentkezők sorrendben kapnak szót.
3. Az ügyrendhez szólók soron kívül beszélhetnek.
4. A szószóki lajstrom lezárására vagy a vita bezárására vonatkozó indítványok mellett és ellen csupán egy-egy szómon beszélhet.
5. Az előadók egy fél óra hosszat beszélhetnek a vitában résztvevők kivétel nélkül 10 percre.
6. Egy szómon egy tárgyhöz csakis kétszer beszélhet.
7. A vezetőség tagjai a szükséghez képest bármikor beszélhetnek, de szintén csak 10 percre.
8. Határozatokat a kongresszus egyszerű szótöbbséggel hozhat. Szavazati egyenlőség az indítvány elvetését jelenti.
9. Az elnök az igazoló jegyekkel rendel el a szavazást, azonban 5 küldött indítványára névszerűt szavazást rendel el. Ily esetben egy szervezetnek csak egy szavazata van.
10. A napirend egyes pontjaihoz indítványt csak öt küldött hozzájárulása után lehet tárgyalás alapjául elfogadni.

Indítványozók 10 percre zárszóval élhetnek.

A kongresszus színhelye: Plavetzky-féle Hall, 20 West St., Newark, N. J.

New Yorkból a Pennsylvania vasút vendő. Newarkon a Market St állomásnál kiszállni és a Springfield Avenue vagy a Plank Road jelzővel ellátott villamos vendő a West St.-ig. Az állomástól a West St.-ig körülbelül 6 percre van a villamoson.

A kongresszus 18-án este, pontban 8 órakor veszi kezdetét.

A munkanélküliség okai és hatásai.

Írta: Countess Warwick.
(Folytatás.)

Minden enyhítőszert el kell vetni, ha gyökeres intézkedések helyettesítését célozzák, de a legrosszabbak azok, melyek a magánosok, hamisan jótékonyágnak nevezett tevékenységétől függnek. A munkanélküli vagy munkakerülő (hogy a polgári okoskodást kövessük) vagy nem az. Ha az, akkor büntetést érdemel, de csak az esetben, ha hasonló-bánásmódban részesülnek minden más osztály munkakerülői is. Ha nem az, úgy az illőre és az államra egyaránt lealacsonyító, hogy a munka nélküli magánosok alamizsnájára legyen utalva. Micsoda érzék az, mikor egy munkás, ki küzdelmes életének több mint felét töltötte éhbérek mellett valamely arzenálban vagy dockon dolgozva, és ki gyakran már 45 éves korában kényszerülve van családjának eltartása végett a gazdagok adományait elfogadni.

Micsoda eltévelyedést jelent az, ha tisztességesnek tartjuk, ha a munkanélküli magánostól, kivel szemben semmi igénye nincs, alamizsnát fogad el, ahelyett, hogy a közösség látná el, melynek meggazdagodásához hozzájárult.

Különösen keserítő minden érző emberre nézve az a "jótékonyág", mely az egyház vagy valamely szekta érdekében folytatott propagandával kapcsolatosan lép föl.

Mindez lefokozza a megajándékozottat és az államot s a legrosszabb fajta farizeizmust is ápolja, mely táplálja azt a vesztélyt, mely a dolgok összezavarásában rejlik, nevelti a szellemi nemtörődömséget, mely a tények tisztázása és az okok kikutatása elől meghátrál.

Minden eszköz között ezért a magánjótékonyág feltétlenül kerülendő. Egy másik eszköz a munkanélkülieknek valami egyszerűen munkával való foglalkoztatása s a termékeknek olcsó áron való elárulása. Ezzel azonban csak azt érik el, hogy ezen ág rendes munkáit kiszorítják a munkából. Ezen műhelyek nagy része nem egyéb, mint a szervezett sztrájk törés központjai. A vége aztán az, hogy ugyanannyian vannak munka nélkül, a munkaképesség csökken és a megkísérelt segítségnek nincs semmi más eredménye, mint a bajnok rosszabbítása — minden kurzuslás közös ismertetőjele.

Mindez nem érinti a kérdés lényegét. Ezt csak az oldja meg, ha a foglalkoztatottak összárszámát és azok fizetési erejét, kik munkában vannak, növeljük: a bérek felemelése, a munkaidő csökkentése és az élelmi szerek olcsóbbá tétele által.

Nyilvános parkok, csatornák építése és más hasonló munkák, melyeket egyébként nem kezdenének, a helyes utat követik ugyan, ha e mellett a normális béreket fizetik; ezek azonban szükségképpen átmeneti munkák, a legfontosabb pedig épen a munka tartóssága.

Az alkalmi munkások, vagyis azok, kik csak időközönként nyerne alkalmazást, legnagyobb részt a falvakból sorozódnak. Ha ellenben arról gondoskodnának, hogy a falvakban is jó lakások építtessenek, úgy ezzel nem csupán egy sereg kézműves és paraszt nyerne alkalmazást, hanem elesnek a földmunkások kiözönlésének oka is. Városi központosságoknak falvakban való kialakulása ott is lehetővé tenné könyvtárak, színházak, fürdők és más hasonló berendezések meghonosítását, melyek ma a városok vonzóerejének egy részét képezik. Emellett aztán még vannak más módok is, melyek által a mezőgazdaságot támogathatnók s a munkanélküliséget leküzdhetnók.

Gyors és olcsó közlekedés, a mezőgazdasági üzem egyszerűbb módszereinek szélesebb körű alkalmazása is így követelmények. Ez nemcsak a városokba való bevándorlást szüntetné meg, hanem még a városokból csábítana munkaerőt a falvakra.

Egy másik eredmény volna továbbá a munkában való nagyobb egyenletesség és a bérek emelése épen a legrosszabbul fizetett és legrendszertelenebbül foglalkoztatott munkásoknál.

De eltekintve ettől, egyéb eszközökkel is csökkenthető a munkanélküliség. Ily hatása lesz a munkaidő minden csökkenésének. Az iskolakötelek kor minden felemelése nemcsak a faj értelmi színvonalát emeli, hanem a bér-magasságot is javítja és növeli a rendszeresen foglalkoztatott felnőtt munkások számát. Tulcsok azon öreg munkás, aki már régen jogosult volt a visszavonulásra, jól megérdemelt agkori biztosításának előnyeit élvezve, s tovább dolgozik gyakran csekélyebb bérek mellett. Ez kár rájuk, az iparra és a fiatal erőkre nézve, kik ennek következtében foglalkozás nélkül maradnak. Mások, már munkaképtelenek, gyer-

meiknek amugy is szerény béréből élnek; kik őket támogatják. E rokkantak kellő nyugdíjazása is segíthetne valamelyest.

De mindezen reformok épen csak reformok, sok-sok pénzbe kerülő javítások, melyekkel a munkanélküliség nem szűnik meg.

A munkanélküliség forradalomsítja még a legeltompultabbakat is és ez agitációs ereje oly terekre fogja hajtani a kérdés megoldásánál leginkább érdekeltet, melyek gyökeresebb megoldást jelentenek, mint minden törvényhozási reform.

SZOCIALIZMUS ÉS MŰVÉSZET.

Írta: Emile Vandervelde.

A legtöbbször hangzatosabbak leggyakrabban, hogy a szocializmus csökkentené az egyéni kezdeményezést; a legmervebb despoták a szabadság és a humanizmus jelszavával küzdenek ellene; így egészen rendben van, ha éppen a szellemileg legelmaradottabb nyárspolgárok vállalják magukra a művészek védelmét a "tudatlan tömeg", a "modern barbárok" ellen. Mégis azonnal hozzátesszük, hogy nem egyedül állanak. Kiváló és tanult filozófusok is, mint A. Fouillée, aggodóan nyilatkoznak arról a sorsról, amely a "kommunisták és materialisták társadalmában" fenyegethetné a költőket, művészeket és tudósokat.

Nem üznék-e őket el a szabadság országából, anélkül, hogy babért nyujtanának nekik? És ha őket magukat nyugodtan is engednék élni és alkotni, "miképpen akarja a jövőd szocialista állam a bölcsészeti munkát szervezni, amely a létnek legmagasabb csúcásig és legelőbbi határáig ér, sőt a tulvilágba is benyulnak? Lehet-e a gondolkodó munkáját közgazgatási uton szabályozni? Lehet-e rákényszeríteni a nyolc órai maximális munkanapot és egy Hugo Viktorra ráparancsolni, hogy a költői ihlet pontban reggeli hét órakor szállja meg és 9 órakor kipihenje magát? És miképp fogják ezt a munkát értékelni? Egy zseniális ember gondolatát nem lehet forintokban és krambárokkal kifejezni. Vajjon, mielőtt Galilei felfedezte a Jupiter bolygót, meg tudták volna mondani a kommunista állam vezetői, hogy ezek a bolygók valamikor jobb térképek előállítását teszik lehetővé és ezek a térképek megóvhatják a kereskedelmi flottát a hajótörések-től? A szabad időnek és a helytelennek, bármennyire gyűlöletesek is a kézimunkások előtt, hátrányai mellett előnyei is vannak; gyakran hasznossal járnak, sőt társadalmilag szükségessé. Ha az egész világ igában görnyedne, nem volnának ideális ábrándozóink, hiányoznának a látszólag tétlenkedő álmódok, így szokták ugyanis nevezni Sokratest, Archimedeszt, Laplace-t, ép úgy, mint Dantet, Shakespeare-t vagy Lamartinet."

Röviden: Fouillée nézete szerint egy szocialista társadalom csak tökélepszítást fog teremteni és a rózsákkal keveset fog törődni. Egész erejét a termelés gondja fogja felemészteni. Mindenkinnek megvolna az, amire okvetlen szüksége van, de senkinek sem a jöles felesleg. És épen a gazdagok feleslegéből élnek a művészek, épen a munka nélkül való jövedelem ad a művészeknek szabad időt; a kapitalisták gazdagság megdöntése a jövő esztétikájának a hivatalos művészet siralmas nivójára való lealacsonyítását jelenti.

Mielőtt e kritikai megjegyzésekre válaszolnék, egy alapvető tévedést kell elhárítanom. Minden szocialista, sőt "materialista" el fogja ismerni Fouillée-val egyetemben, azt a banális kétségtelen igazságot, hogy egy kollektivistá társadalom, amely megkísérelte a szellemi munkát adminisztratív és a bürokratikus módon szabályozni, ép úgy, mint a fizikai munkát, az a kutató szellemnek minden működését, minden társadalmi, sőt gazdaság haladást megakadályozna. Sajnálattunkra Fouillée nem ért egyet velünk abban, hogy ilyen gondolat sohasem létezett egyik szocialista teoretikus agyában sem.

A "Revue Deux Mondes" olvasói megnyuzodhatnak; a jövő Viktor Hugo-i nem lesznek alávetve semmiféle műhelyrendek és a XX. század Shakespeare-jei — ha másképp nem is — de megkereshetik kenyerüket a kis matröz-színházak színpadjain. Sőt azt is szabad remélnünk, hogy szocialista uralom alatt a csillagászokat, költőket, matematikusokat, filozófusokat nem fogják börtönbe csukni, mint Gallieit, száműzni, mint Dantet, megölni, mint Archimedeszt vagy megmérgezni mint Sokratest. Valóban — hogy komoly ellenvetésekre komolyan válaszoljunk — a filozófia csillagáinak, (Folytatás a második oldalon.)

ESEMÉNYEK.

NEW HAVENI HIREK. — A HAZAFIAS SZERKESZTŐ.

A Marlin Fire Arm's Co. gyárából 50 embert bocsátottak el munkából a mult szombaton. A munkások között találkozott egy, aki megkérdezte, hogy mi is lesz most velük; mire a következő választ kapta a foremantól: hogy mi lesz veletek? — mondá — pihenetek, most még nincs rossz világ — majd csak lesz!

A Candee Rubber superintendentje ilyenformán ripakodott a töle munkát kérő szegény munkás asszonyokra: Nincs munka! Kénytelen vagyok a gyárat bezárni — nagyon kevés rubbert nyuznak a munkásemberek; és igéretét be is váltotta, mert 1500 munkásnöt elbocsátott, szintén a mult szombaton.

A többieknél még sziverehetőbb mondja el panaszát a többszörös milliomos, Winchester, a híres embergyilkoló-szerszám feltalálója. Mondá pedig a következőket: nem adhatok munkát, tele vannak a raktárain, nincs semmi orderem; háborura van szükség és azonnal lenne munka.

Mr. Winchester szerint csak úgy kaphatnánk munkát, ha mi munkások egymást lepufantjuk. Valóban szép és isteni egy társadalom!

A Sargent's and Co. cég munkásai azon panaszkodnak, hogy már belefáradtak a december óta megengedett pihenésbe: hetenként 30 órát dolgoznak (akik dolgoznak); rendes viszonyok között 2500 munkás dolgozott, jelenleg 1600. Ki tudná megmondani, hogy az elbocsátott táborból hányan koplálnak? Itt a dicsőített országban koplálnak — az izmos karokra nincs szükség, mert tulságosan termeltek és mégis éheznek, vagy talán ép ezért?

Csak e kis városkaiban is mennyi a munkanélküliek száma, hát még az összes nagy városokban? De ne busuljanak a munkások. A Rudnyanszky úr gondoskodni fog majd munkáról, nem fog elpusztulni a magyar!

Az amerikai magyar sajtó szünet nélkül azt hangoztatja, hogy a magyar nemzet nem a legutolsó s ez tény; mert a Mr. Harnam Westvillei farmján csak 30 magyar dolgozik s körülbelül 150 különféle más nemzetiségű. A 30 magyar munkás a következő megkülönböztetett bánásmódban részesül: 5 dollár és ebből táplálja is magát, ruházkodik és küldjön haza családjának; az 5 dollár hetifetés mellett még kapnak egy nagy ócska faházat, egy kis vackot, amelyben aludhatnak és — munkát annyit, hogy dolgozhatnak szegények, míg meg nem szakadhatnak. És még sem legutolsó a magyar!

Egy chicagói magyar polgári újság "Szerkesztői üzenet" rovatában olvassuk a következőket:

"Hogy néhány elkeseredett szocialista tücsök-bogarat összebeszél, az nem új dollog és leghelyesebb figyelmen kívül hagyni szösztyárkodásukat. Hogy nem tetszik a szocialistáknak lapunk iránya, az lapunkra nézve nem hátrányos, sőt hasznos. Mi nem a nemzetközi szocialisták részére írjuk a lapot, hanem a többség részére, hazafias, öntudatos amerikai-magyarok részére. A szocialistáknak semmi és senki nem tetszik, csak a szocializmus és az "elvtárs". Ámbár tiszteljük mások nézeteit és meggyőződését, de saját elvünket és meggyőződésünket nem adjuk fel, hogy mások tapsát és tetszését megnyerjük."

Nagy vigyázatlanságot követett el a szerkesztő ur, e rövid néhány sorban: Nem fél-e attól, hogy egynemely olvasójában az a gondolat támad fel (avagy ez egyáltalában lehetetlen az 5 olvasói között?), hogy utána néz annak, vajjon csakugyan "elkeseredettek" ezek a szocialisták és ha igen, miért azok? Meg aztán akadhat egy-egy szenvedélyes tücsök-és bogárgyűjtő, aki fel akarja venni gyűjteményébe ezeket a szocialista furcsaságokat, megféleldekezve a szerkesztői intelméről, akinek bizonyára az a legkellémebb, ha "figyelmen kívül hagyják a mi szösztyárkodásunkat". Egy pillanatilag sem lehet ugyanis kétségünk az iránt, hogy a szerkesztő urnak "hasznos" az, hogy a szocialistáknak nem tetszik lapjának iránya. Ez az irány: a hazafias, hazafias, öntudatos amerikai-magyarok részére. Ez az irány: a hazafias, hazafias, öntudatos amerikai-magyarok részére.

Az is igaz, hogy "nem a nemzetközi szocialisták" részére íródik a kérdéses lap, mert a nemzetközi szocialistáknak kevesebb az izlésük, mint a hazafias, öntudatos, amerikai-

támogatnak oly lapot, mely saját elvét és meggyőződését nem áldozza fel a "mások" tetszésének és tapsának.

Mit jelent egyébként az a gyönyörű kitétel, magyaroknak van, akik csodálatos türelemmel hogy "hogy hazafias, öntudatos, amerikai-magyarok"?

Azt-e, hogy ezek a magyarok tudatában vannak, hogy az 5 hazafiaság — Amerikának szól, annak a földnek, mely ápolja és eltakarja őket? Avagy épen annak vannak-e a jeles kis lap olvasói tudatában, hogy e lapot bár nem a nemzetközi szocialisták, de a nemzetközi töke érdekében írják, amely a hazafiaságnak nagy hasznát veszi Amerikában csak úgy, mint Magyarországon s amely anyagi erejével képes azon mesés hatásra, hogy a magyar, akit a viszonyok arra kényszerítettek, hogy elhagyja az "elvtárs", melynek leple alatt kifosztja szeresse? Alig hisszük, hogy ez utóbbi irányban lennének "tudatosak", mert ha így volna, a szerkesztő ur hamarosan elvesztené olvasói tapsát és tetszését...

Szent igaz, hogy a szocialistáknak semmi és senki nem tetszik, csak a szocializmus és az "elvtárs". De ez aztán nem úgy tetszik ám nekik, mint egynemely szerkesztőnek a "haza" és a "hazafias", melynek leple alatt kifosztja a "hazafias öntudatot" stb. olvasókat, hanem úgy tetszik nekik, mint egy világot felszabadító küzdelem és annak katonái.

Mi tehát nem "tiszteljük" azt a "nézetet", amely önző érdekekből hazug frázisokat prédikál és azt a "meggyőződést", hogy ehhez joga van ugynevezett öntudatosokkal szemben, ép oly kevéssé, mint ahogy nem tiszteljük az oly nézetet, mely kifejezésre jut a szocializmussal szemben olyasvalaki részéről, kinek halvány sejtelmé sincs, hogy mi az a szocializmus.

De ne kívánjunk tulsokat egy polgári magyar lapszerkesztőtől.

Hangsúlyoznunk kell, hogy polgári magyar lap, mert ezek az elmaradt bornirtságnak utóélettel jellesegei. Nem mintha a többi nyelvű burzsoa lapok több igazságszeretettel vagy jóindulattal iránának rólunk, de legalább többet tudnak ahhoz, amiről beszélnek. Erdemes a fenti sorokkal összehasonlítani egy angol polgári lap hangját, midőn szocializmusról és szocialistákról beszél.

Mutatványeik közülük néhány sorát annak a tudósításnak, melyet a vasárnap Fieldman szocialista és Dobson anti-szocialista között Brooklynban lefolyt vitáról közöl:

"... Mr. Fieldman szép tehetséget érvényesített a gyönyörlés terén: érdemes volt a 15c. belépti díjat megfizetni már csak azért is, hogy halljuk, miképp bánt el szerencsétlen ellenfeleivel..."

"Mikor Dobson azt állította, hogy a szocializmus megvalósíthatatlan s hogy általános elfogadása az emberiség fejlődését hátráltatná, Mr. Fieldman így válaszolt:

Halljátok ezt a Dubseen-t (gyunyosan elferdítve nevé) a 17. század eszméit találja itt fel nektek. Ébredj fel Dob-bi-san! Ébredj fel! 1908-ban vagyunk... stb.

A tömeg Fieldman pártján volt és a szerencsétlen Dobson gyászos filozófiával tűrte a helyzetet."

Ezt is polgári, szocialista ellenes lap írta s e "jóakaratu" tudósításában is izléstelennek és rosszhiszeműnek akarja feltüntetni a "győzedelmes" szocialistát. De a korlátolt tudatlanságnak arra a fokára, amelyet a "szocializmus" szóra dühösen és ész nélkül csaholó magyar lapocskák mutatnak, más nemzetbeli lap nem képes sülyedni, azon egyszerű okból, mert ezeket bár burzsoák és így ellenségeink, de civilizált ellenség és nem feyház elől megszőkött dühöngő barbárok írják, mint a magyar hazafias lapokat.

FIGYELEM!

Kik a lapot nem kapják rendszeresen, levelező-lapon tudassák velünk a következő angol szöveggel:

Editor, Népakarat. 516 E. 6th St., New York. I am a subscriber of your paper, but I don't get regulary. Please send it to this address:

Név
Szám és utca
Város

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap.
A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.
Kiadja
Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség
516 East 6th Street, New York, N. Y.
Megjelen minden kedden és pénteken.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre \$2.00
Fél évre 1.00
Negyed évre 0.50
Európába 12 korona.
Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.
Szerkesztővel értekezni lehet hétfőn és szerdán 6-tól 8-ig.

NÉPAKARAT

Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America
516 East 6th Street, New York, N. Y.
ARNOLD GONDA NATIONAL SECRETARY.
A. WALDMAN NATIONAL TREASURER.
ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.

SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00
SINGLE COPIES 2c

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.

New York, Tuesday, April 14, 1908

TARLOZÁS.

VÁLÁSZ

azoknak a "többeknek".

A napokban egy sárga kis röpirat került a kezembe, mely az amerikai magyar nyomdai munkásokhoz szólt s mint ilyen, elolvastam. Mivel a röpirat nem egy-két szervezetnek íródott, hanem a munkások egy tekintélyes számú csoportjának, célszerűnek gondolom, ha nyilvánosság előtt válaszolok rá.

Teszem pedig ezt három oknál fogva: nyomdai munkás vagyok; az I. W. W. tagja vagyok; s tagja vagyok az Am. Magy. Szoc. Munk. Szöv.-nek is. S érdekel a dolog mindhárom szempontból.

Válaszomat az önk röpiratjára a következőkben nyújtom:

1. Önök azt állítják, hogy abban a nyomdában, hol a Népakarat újabbán készül, I. W. W. nyomdász nem volt alkalmazva. S egy szuszra mindjárt ki is jelentik, hogy az egyik alkalmazott — épen az, aki ellen önöknek kifogásaik voltak — tagja az I. W. W.-nak. Nem veszik önök észre, t. "többek", hogy miként hazudtolják meg saját magukat?

2. Ennek az öncéfolatnak enyhítésére önök csodálatos logikával folytatják: mivel azonban ez az alkalmazott nem tanult gépszedő, tehát a lapnál oly ember nyert alkalmazást, aki az I. W. W.-val "abszolút nem törődik". Nem szólva arról a botlásról, hogy önök szerint a kifogásolt szaktárs hol a lapnál, hol az új nyomdánál van alkalmazásban, nem volnának önök szivesek vállalkozni annak megfajtására, hogy mi az összefüggés a szakmaügyesség és az I. W. W.-val való törődés közt? Egyszerű gondolkodású emberek nem képesek ezt kitalálni. Meg aztán összegegyeztetetnek tartják-e önök, t. prédikátorai a munkásérkölcösknek, összeférhetőknek tartják-e a munkásérkölcöskkel, hogy, ha a bős nem emel kifogást egy munkás szakügyessége ellen — pedig a bős saját érdekét nézi — épen önkökné legyenek azok, kik védelmére keljenek a bős érdekeinek? Ha már úgy benne vannak a röpiratozásban, ne sajnálják a fáradságot, röpiratozzanak erről is egy kicsit, hadd ismerkedjünk meg ez újfajta I. W. W. doktrínákkal is.

3. Önök, mint írják, nem tudják, igaz-e, hogy a Népakarat csak azért változtatott nyomdát, hogy egy embernek jobbot szerezzen. (Nota-bene: megfelelőeknek arról, hogy csak öt sorral feljebb azt írják, hogy az illető szaktárs már alkalmazva volt.) Tehát önök, t. "többek", nem tudják, s ime, ezt a nem tudást teszik meg önök eljárásuk motívumának. Ej, ej, t. "többek", önök nagyon is ostobáknak nézik az amerikai magyar nyomdai munkásokat, ha azt hiszik, hogy nem látunk át ilyen ritka szítán.

4. Hogy a kifogásolt szakt. "csak azóta hiva az I. W. W.-nak, mióta a Népakaratnál dolgozik (szószertint idézem) — egyszerűen hazugságnak tartom, még pedig tudatos hazugságnak. Mert önök tudják, hogy az illető vezetőségi tagja az Am. Magy. Szoc. Munk. Szöv.-nek, ennek pedig nemcsak vezetőségi tagja, de tagja sem lehet az, ki nem hiva egyszerűen az I. W. W.-nak. És ezt önök tudják, tehát ismétlem nem tévednek, hanem hazudnak. Sajnálom, hogy enyhébb kitétel nem használhatok, de ez a legenyhébb kifejezés, mely a maga valóságában festi az önök állításait.

Egyébként nemcsak azt bizonyíthatom, hogy az illető szaktárs hiva volt az I. W. W.-nak, hanem azt is, hogy az I. W. W.-hoz tartozó nyomdász-szervezetnek alapító-tagja volt. Ezt cáfolják meg önök, ha tudják.

5. Önök, t. "többek", következetesen "többesről" beszélnek. Önök mindig többségben voltak. S csak az elnökük kényuralmának tudható be, mint állítják, hogy indítványukat nem voltak képesek keresztül vinni. Lehet, hogy akad, ki ennek az állításnak felül. De csakis olyan, ki önöket nem ismeri. Én azonban ismerem önöket s így engem nem tudnak elámítani. Sokkal több önökben a furfang és a raffineria, semmint — ha többségük lett volna arra az indítványra, azt keresztül ne hajtották volna.

6. Önök a nyomdász-szervezet néhány száz eltűnt dollárjáról beszélnek. Azt nem merik mondani, hogy a pénz azóta tunt el, mióta önök kiléptek. Hát miért nem szóltak erről, mikor még ki nem léptek? Annál is inkább, mert önök voltak a "többség". Önök nem akarnak senkit sem vádolni. Helyes! De irták volna meg, hogy miért? Mert nincs rá erkölcsi bátorságuk. A dolog igen egyszerű. Önök konstataják, hogy a pénz nincs meg. Azonban senkit semmiéle vádal nem támadnak, mert azt esetleg meg lehetne cáfolni, tehát csak a sorok között gyanúsítanak, hogyha kérdőre vonatnak, irhájukat szárazon vishessék el — mert önök "nem gyanúsítanak személyeket".

Önök ebben a dologban annyi ügyességet, de egyúttal annyi lelki aljasságot mutattak be, hogy egyaránt adozom önöknek úgy bámulattal, mint megvetéssel.

7. Önök megtámadták a szövetség vezetőségét, a "Népakaratosokat". Azonban tudják jól, hogy a vezetőség a szövetség jurisdikciója és utasításai alatt áll. Ha a vezetőség nem tett eleget az önk "jogos" kívánalmainak, miért nem fordultak a szövetséghez? Azt is tudják, hogy a nyomdász-szervezet az I. W. W. jurisdikciója alatt áll, ha önök, a "többség" nem érvényesülhetett, miért nem fordultak az I. W. W. központjához orvoslásért? Önök elmulasztották mindkettőt s így jogot és okot adnak a föltevésre, hogy önök féltek a többség, helyesebben az összesség ítéletétől. Már pedig, a kinek igaza van, az nem fél. Önök kiléptek, hogy a tagságon kívüli állapot pozíciójáról intézzék kirohanásaikat. Ez jellemzi önöket.

8. Befejezésül: Nem ismerem azt a szervezetet, melybe önök beléptek. De ha az becsléletes munkásemberekből áll, épen annyit vesztene az önk belépésével, mint amennyit vesztenek az önk belépésével, mint amennyit vesztenek az I. W. W. nyomdász-szervezet nyert az önk kilépésével.

Mindezt pedig kötelességemnek tartottam megírni, és így megírni az önk förmedvényének olvasása következtében. Mert nem arról ítélek, hogy mit mond önökről a Népakarat, hanem abból, hogy mit mondanak önök. S abból, amit önök mondanak, másként itélni nem lehet.

Philadelphia, Pa. 1908. április 7.

Bachner Benő.

AZ ÉDES TESTVÉR.

A "Magyar Naplaj" április hó 4iki számában olvashatjuk a tőke és a pure and simple uniók között létező édes testvéri szeretetről zengedező bizonyítványt. Minden kommentár nélkül élvezük végig Fecso ur tollából eredő (tudton kívüli) igazságokat, melyeket ha Mitchellnek avagy Lewisnek beküldene, okvetlenül megválaszlatnák a bányász-unió disztágyává.

De lássuk csak, mit mond Fecso "A bányász sztrájk" címén:

"A puhasznt területen április 1-én csaknem mindenütt megszűnt a munka. Csak három kerületben dolgoznak és több mint 200.000 munkás tetlen mindaddig, míg a bányatulajdonosokkal új szerződés megkötve nem lesz. Mitchell János, ki tíz éven át a bányászok uniójának elnöke és ez idő alatt nem egyszer győzedelmeskedett a bérharokban (Fecso szerint) ma már csak mint esendes néző szerepel. A kormányt Lewisnek adta át, ki az elnökségben utódja és ki a mostani mozgalom vezetését átvette. Lewis évek óta küzdött az elnökségért és most, hogy elnyerte, elég bajt is kapott az örökséggel. Hogy meddig fog a szűnet tartani, senki sem tudja még, egyes kerületekben azonban még Mitchell egyengette a béke utját. A bányászok és a bányatulajdonosok között nincs feszült viszony. A mostani munkabeszüntetés nem is annyira sztrájk, mint inkább munkaszünet és valószínű, hogy a munkát megkezdi, amint a szénkészletek elfogynak. Munkások és munkaadók között most már nem nagy az ellentét. A bányászok nem kívánták béremelést, a tulajdonosok nem akarják a béreket leszállítani. Az egyetlen nézeteltérés a felek közt: a munkáltatási módokban beállt változásokból keletkezett, de ez sem oly súlyos, hogy a munkaszünet állandó legyen és ha a szénkészlet ma oly nagy lenne, mint volt, talán szűnet egyáltalában nem állott volna be. A gyárak, vasutak és nagyobb vállalatok mintegy 30 napi szénkészlettel vannak ellátva. Ez indította a tulajdonosokat arra, hogy a munkát szüntessék be."

Eddig szót Fecso ur diszbizonyítványa, melylyel Fecso ur a nála együgyűbbeknek napnál fényesebben mutatja be, hogy Mitchell-ek és Lewis-ek mily hatalmas sztrájkot tudnak rendezni, ha a bányatulajdonosok zsebe megkivánják Goldberger.

SZOCIALIZMUS ÉS MŰVÉSZET.

(Folytatás az első oldalról.)

mint Fouillee — nem kellett volna azzal fáradozni, hogy olyant bizonyítgassanak, amit még a legkorlátoltabb kollektivistá sem tagadott soha, hogy költőnek és filozofusnak első sorban szabadságra és akadálytalan fejlődésre van szüksége. A kérdés egyszerű, vajjon a költőnek, tudósnak és más hasonló szellemi munkásnak nem volna-e olyan vagy talán még nagyobb valódi szabadsága, mint most.

Az mégis világos, hogy egy társadalmi alakulat nem lehet kedvezőlebb a művészetre és tudományra, mint a burzsoázia osztály-állama, amely teljesen pénz- és profitérdekben nyilvánul.

Ha a mult romjain és jelen süppedő ingoványos talaján, az omladozó romokon és ormkon, amelyekről a felkelő hajnalpírnak sugarai sejtelmük már a közelgő jövőt, ennek dacára is tovább virágzik a művészet, akkor a virágzását olyan ösztönök közzé lehet, amely ép úgy feltáratlan, mint a növény csirázó ereje a régi falakban, a köveket hasadékaiban, a leg-sivárabb talaj hitvány göröngyeiben. Hanem a legyőzhetetlen életerő dacára is siránkozva szenved az esztétikai alkotás — és ugyanezt lehet mondani a bölcsészetről is — a kedvezőtlen életviszonyok miatt, amelyekből manapság függni kénytelen.

A nagy többség, sőt még a polgári gondolatvilág előharcosai számára is, az esztétikai élvezet csak játék, szórakozás, fényezés. Spencer szavai szerint azt jellemzi, hogy nincs az életműködés összekapcsolva, hogy semmiféle számokban kifejezhető előnnyel nem jár: a hangokban, a színekben, az édes illatokban való gyönyör nem más, mint egyik vagy másik szervnek gyakorlata, játéka, játék, minden látható haszon nélkül; egy szóval tehát kéjelvezet. És olyan társadalmi állapot mellett, mely az emberek nagy többségét arra kényszeríti, hogy egész erejét a mindennapi kenyérért való harcra használja, ez a fényüzei élvezet természetesen egy parányi kisebbség számára lehet fenntartva.

Ez XIV. Lajos idejében főleg az udvar volt, később az arisztokrata szalonok "előkelő em berei". Ma csaknem kizárólag a burzsoázia vagyis sokkal inkább a burzsoázianak az a elenyésző része, amelynek más érdekei is vannak, minthogy a lehető legmagasabb értékűt csikarja ki a proletárok munkájából.

Ha azoktól a szerfőlött ritka valódi szellemi élvezetektől eltekintünk, amelyeket ma már az összesség mindenki számára nyújt és amelyek különben sajnos a legtöbb kézi munkás számára képzettségi fokuk miatt még hozzáférhetetlenek, akkor egész nyugodtan mondhatjuk, hogy csak a gazdag, vagy legalább is jómódú osztályoknak van idejük és pénzük könyvtárakat és színházakat látogatni, képeket, szobrokat és más hasonlókat előteremteni, amelyekben a népség megtestesedik. És ez a szellemi és gazdasági monopólium adja meg nekik — s csak nekik — a hatalmat arra is, hogy közvetlenül vagy az államkövetkezéssel törvényeket írjanak elő minden művésznek, akinek más keresetforrása nincsen; a művészek kénytelenek őket szolgálni vagy éhen halni.

(Folyt. köv.)

INDITVÁNYOK A KONGRESSZUSHOZ.

II. osztály.

1. A kongresszus utasítja az egyes osztályokat, hogy válasszanak laptudósított, ki a Népakarat részére havonként legalább egyszer okvetlenül küldjön mozgalmunkat érdeklő gazdasági vagy politikai tárgyú közleményt, a tudósító lehet esetleg a szervezet titkára is, de e közleményeket a szokásos egyleti havi jelentésekben kívül cikk alakban kell megírni.

2. A kongresszus utasítja a bányatelepek közelében levő osztályokat, hogy szabad idejükben rendszeres agitációt folytassanak a bányászok közt és különös sulyt helyezzenek a Népakarat és pártiradalmi füzetek terjesztésére.

3. A kongresszus utasítja a vezetőséget, hogy a jövő évben kiküldendő országos szervezet küldje a bányatelepekre is, hol a közeli osztályok által előkészített talajon szervezzen bányász szakosztályokat az I. W. W. alapján.

4. Az újonpan alakult osztályok közelében levő régibb, tapasztaltabb osztályok utasításának, hogy az új osztálylaly folytonos személyi összeköttetést tartsanak fenn.

5. Az összes osztályok utasításának azon előbbi kongresszusi határozat betartására, a mely a havi jelentések pontos beküldését követeli.

6. A kongresszus utasítja a vezetőséget, hogy a Népakaratban külön rovat vezettessék az europai munkásmozgalomról.

7. Indítványozzuk, hogy a Népakaratban semminemű közlemény ne közöltessék díjmentesen oly szervezeteiktől, melyek nem tartoznak a S. L. P., az I. W. W. vagy a Munk. Bets. Szövetséghez.

Indítványozom, hogy a kongresszus által elfogadott alapszabály kis könyvvalakban ki nyomattassék úgy, hogy helyi halyakként a tagsági bélyegek részére is. Debreceny B.

TÁRCA.

PIROS SZEGFÜ.

— Írta: Ormos Ede. —

Amit az asszony sohasem hitt volna el, be-következett. Megunta az urát. Megunta azt az édes, jó, nagy, erős embert, aki előtt tizenkilenc éves korában egy csapásra meghódolt. Akibe beleszeretett, mielőtt beszélt volna vele. S amikor meleg, mély hangját meghallotta, amikor szelid, szomorú, kék szemébe hosszasan belenézhetett, tündéralomba ringató muzsika suhant a szívébe s lelkével fényes, káprázatos, délibábos képek játszottak. Mikor kemény, izmos kezében érezte a kezét, szédülést érzett, ijedelem nélkül valót, mintha egy szárnyas isten röpült volna vele feneketlen mélységből — tátongó szakadékok, tájtékosan forrongó, gőzölgő örvények fölött.

És valóban olyan volt az a szerelem, mint egy megvalósult álom. Akadályok nélkül, küzdelem nélkül házasság lett az ábrándból.

Kor, vagyon, család, társadalmi állás, minden-minden megfelelő volt a két részen. Ilyen összeillő párra a legidősebb, önzetlen házasság-közvetítők sem emlékeztek.

A boldog, édes nászut negyedik hetében a férj már mind sürüben emlegette az otthoni dolgokat. Sürgönyileg kért felvilágosítást némelyik ügyről, majd levélbeli bővebb tudósítást rendelt Flórencbe, a hova pár nap mulva kellett érkezniük Velencéből. Sehogysem volt meglepődve a levéllel, ingerületen mondogatta ismétlenül is, hogy mennyi kárt okoznak távollétében ügyetlen emberei. Elvégre egy oly nagy vállalatot, amelynek minden szála az ő kezébe fut össze, ily hosszú ideig nem lehet fizetett emberek vezetésére hagyni.

Aznap éjjel, amikor Flórencben a levelet kapta, nagyon nyugtalanul aludt. A fiatal asszony az esti összebujás ölelései között is érezte, hogy a férje gondolatai távol járnak most tőle. Ez volt az első este, hogy csak úgy elaludtak egymás karjai között s nem borult rájuk az a mély, édes álom, amely a gyönyörökben kifáradtak reggelre még erősebbé, még szomszajabbakká teszi. Éjjel után az asszony rossz álomból riadt föl, keze átnyult a másik ágyba s a férj idegesen összerázkódott, holott máskor az ilyen gyöngéd érintésre forró csók, becéző szó volt a válasza.

— Olyan nyomasztó álom volt, suttagja a fiatal asszony.

— Én meg nem tudok aludni — szól mentegőzve a férfi.

Mire az asszony reggelre fáradtan, kábultan fölébredt, a másik ágyat üresen találta. Az első pillanatban úgy összerázkódott, úgy megdöbönt, mintha egy vadon erdő közepén érezné volna magát elhagyatottan. Eddig még rendszeren együtt ébredtek, vagy egyik a másikat csókkal költötte föl.

Most a férj ott állott a nagy utazó-láda előtt és csomagolt, lázas, ideges gyorsasággal, de azért rendszeren, pontosan.

— Még ma hazautazunk, edesem — szölt a kérdő álmélkodással reá tekintő asszonynak.

— Be kár — sóhajtott a nő — hiszen egy volt, hogy lemegyünk Délre.

— Lehetetlen angyalom, óriási bajok történhetnek otthon, ha még tovább maradok. Első az izlet, a kötelesség.

Az asszony türt néman, mint a szobába zárt hervadó virág. De mintha friss szellő, mintha enyhé verőfény csókoltta volna körül, úgy érezte, mikor egy délben a férj legénykori barátai az első látogatásra csoportosan fölvo-nultak. Ugyanazokat az édes, hízogó szavakat hallotta a gondosan ápolat bajuszok alól, ugyanazokat a vágyó, epedő tüzeket látta fellobbanni most tiz szempárból, mint meny-asszonyfűsége idején, amikor a völgyénevel együtt volt. Csak valamivel visszafojtottabb volt mindez a látogatónál, mintha a szavak és tekintetek muzsikáját szordinóval játszanák el most előtte.

Hangos volt már a társalgás, a finom és erős szeszlelek rohamosan tüzesítették a legényarcokat, amikor a férj megérkezett. Az asszonyt mintha valami nedves, hűvös szél csapta volna meg, ösztönszerűleg fölhörpintett egy pohár konyakot, hogy belső borzongását elfojtsa. A hangulat visszahűlt azok közé a vízszintes, rideg formák közé, amelyekkel az ilyen illendőszerű látogatók kezdődni és legtöbbszor lefolyni is szoktak.

Az első látogatás után a fiatal és nem fiatal urak egyenkint is mind sürüben tették tiszteletüket a fiatal asszonynál, aki észre sem vette, hogy rövid idő alatt az ostromok veszedelmes keresztüzebe jutott. A néhány hónappal ezelőtt még szelid, ábrándos leány e rátörő vágyak perszelő lángjaitól — mint ahogy a nyári hév napnak kitért rózsabimbó hirdelen bujasággal kifésül — hamarosan kacér asszonynya ért. A léha sereg, amely körül-röpködte, körülrongta, valóságos életszükségletévé lett. A hízogó, henyén szórakoztató csevegés elűzte unalmát, a bókók hizlalták hiúságát s a figyelem meg-megújuló, folyton reá áradó, soha meg nem unható gyöngéd és kedves jelei enyhítették azt a bántó közönyt, a melylyel az érzelki vágyait is mintegy üzleti pontossággal kielégítő férj tanúsított írta.

Ez az érintkezés a férjvel, a házasság szürke egyformaságu keretei között, nem nyújtott már neki gyönyörűséget. Sőt hosszas ábrándozásai, tőprengő elmélkedései eredményeként megalapította, hogy amit ő kéjnek hitt, az csak a kéjnek várása és vágyása volt; de lehetetlen, hogy ez legyen a szerelem.

És amint ez csaknem mindig meg szokott történni, az asszony, akinek testét-lelkét semmi más nem foglalkoztatta, mint a férfi és nő közötti viszony, hamarosan megtalálta azt az embert, akitől ábrándjai megtestesítését remélte.

A férjében való nagy csalódás után kétségbe-esetten, önfelédten rohant lefelé a lejtőn. Már nem remélt oly szilárd hittel, mint meny-asszony korában; de annál erőbben vágyott az új, a tiltott, a bűnös nász után.

Az udvarló maga is megdöbönt a gyors eredmény láttára, melyet e szerelmi házasságot földülő hódításával elért. S mint minden nagy romboló, bizonyos kevelységgel nézett a jövő elé, amely szerelmi királyságának koronájával iteggett feléje.

Pedig hát a hétköznapi ember csak az első mértőldmutató oszlop volt az ut mentén, a melyre az asszony elindult s bármi más, csak nem az ő egyénisége volt az oka annak, hogy ez az ut ő mellette kigyózt el.

A hosszas, forró kézzorítások, a titkos, szenvedélyes csókok és vad ölelések után, amelyeknek színhelye még az asszony szalonja volt megtörtént az első látogatás a legénylakáson. S megtörtént, ami meg szokott történni.

Hetekkel azelőtt remegtett már az asszonyt a "bűn" gondolata, mert igazán tisztességes asszonyi szándékkal ment a házasságba. De a vére, a kiváncsisága, belekergette a szerető karjaiba.

És amikor késő alkonyattal kisuhant a házból, nem érzett lelkiismereti furdalást; de azt sem érezte, hogy megtalálta volna, amit remélt, amit keresett. Hát az sem az igazi. Vagy talán mindaz, amit dalolnak, amit beszélnek, amit muzsikálnak a szerelemről, csak képzelet, mely soha meg nem valósul — vágy, amely be nem teljesedik — bimbó, amely kinyílás előtt összezsak.

Minden csak csalogató hazugság, hamisított portéka, amelyért uzsoraárakat kell fizetni? Illat, amely tovaszáll, mielőtt örökre szívünk belsejébe tudnánk beszivni, elrejtini, elzárni....

És beletemette tüzelő arcát a hatalmas piros szegfü bokrétaiba, amelylyel a diadalmas, boldog szerető az előszoba ajtajáig kikísérte. Szivta magába a fűszeres illatot, szeretete volna a szívét, lelkét megfürösztetni, elkábítani benne; de valami hideg, keserű józanság bántó világlagossággal vonultatta föl előtte a legutóbbi órák minden jelenetét.

Utálatosnak, állatiasnak látta azt az embert. A piros szegfü szírete volna eldobni, meg-taposni; de sokan jártak az utcán. Így csak szilaj gyűlölettel, mintha meg akarta volna fojtani, szorította kebléhez, amelynek duzzadó báronyán hideg remegés vonaglott föl, amit arra gondolt, hogy az az ember megérintette.

Hűvös esti szél kerekedett, amely komor felhőket hajszolt az égre. Hirtelen besötétedett s a páras levegőben hiába erőlködtek az utcai lámpák.

Egy melléktűtán át sietett haza. Az éjszaka leányai most indultak szomorú utjukra.

Amint szuhog selymében elsuhan mellettük, azok irigyen tekintettek az üde, egészséges, elegáns uriaszonyra. De ő úgy érezte, hogy mind az ő szegfüit nézi. Azokat az áruló, tüzes virágokat, amelyeket nem is szabad hazavinnie. Amelyek égették hullámzó keblét, remegő karjait.

A legközelebbi kapu alatt odaadta egy leányának.

A leány szóhoz sem jutott a meglepetéstől. Az asszony pedig rohant hazafelé, mint akit kergetnek.

Otthon ledől pamlagára és sirt, sirt keservesen.

Egy szegény utcai leány pedig egész éjszakan át becézte, csókolgatta a piros szegfüket.

NÉPGYÜLESI TUDÓSÍTÁS.

Berwick, Pa. magyar munkásai is belátták, hogy "egyesüléskben rejlik az erő" s tudatára ébredtek annak, hogy a mai társadalmi rendszerben ki vannak téve egy ök, mint családjuk, hogy betegség esetén a nyomor és nélkülözés köszönt be hozzájuk, mert hiszen amikor dolgoznak kora reggeltől késő estig, akkor is csak annyit kapnak vissza munkájuk gyümölcséből, munkabér címen, ami kevés a megélhetéshez, de sok az éhenhaláshoz. Belátták, hogy ez nem maradhat így, hisz napról-napra jobban ki-zsákmányolják őket az "édes testvér", a tőke.

Hogy ennek a lehetőség legelőt vegyék, mult hó 28-ára népgyűlést hívtak egybe, hogy megbeszéljék, mikép lehetne a kapitalisták kapzsisága ellen védekezniök.

A gyűlés napirendje volt: Miért kell a munkásságuak szervezkednie s mi a célja a M. B. Szöv.-nek?

Kiss J. munkástárs a gyűlést megnyitja s a szót átadja Fekete J. elvtársnak (Newark, N. J.), ki a napirend pontjait egy óráb beszédben

fejtette s rámutatott, hogy csakis úgy érhet el célt a munkásság helyzetének javítására folytatott küzdelemben, ha szervezkedik öntudatos, az osztályharc alapján álló szervezetben. Rámutatott a hazafias egyetlek piszkos munkájára, akik a haza emlegetésével vonják el a munkásság figyelmét saját bajától s ezek méltó társai a papok, akik ígérve minden tulajdoni boldogságot s azt prédikálva, hogy tűrni, szenvedni kell s hogy nem szabad zúgolódni; mert "a földi szegények a mennyek országa", meg az isten is így akarja, tehát ez így volt és így is kell maradnia. Ilyen s ehhez hasonló hazugságokkal vonják el a munkásság figyelmét attól, hogy a szabadnak csufolt Amerikában a munkásság helyzete napról-napra rosszabb s a kapitalista osztály pedig napról-napra szabadabban zsákmányolja ki. Felhívja a jelenlevőket a "Népakarat" című munkáslap előfizetésére, mert ez az egyedüli magyar lap Amerikában, amely mindenkor a munkásság érdekeiért harcol s a munkásság közt a felvilágosodottságot terjeszti. Végül felhívja a jelenlevőket, hogy alakítsák meg a Munkás Betegségügyi Szövetséget Berwick, Pa.-i osztályát.

Majd Varsányi L. és Kömives E. elvtársak beszéltek s fejtették egy helyes alakuló betegsegélyező megalakításának szükségességét.

Az előadókhoz intézett kérdésekre kapott választ meglepéssel vették tudomásul a jelenlevők.

A M. B. és Önk. Szerv. nagy reményekre jogosító központi titkárja (K. Gy.) megírta, hogy "ne toljunk olyan szekeret, melynek a tengelye el van törve". (Ő a Munk. Betegs. Szövetséget értette.) Jó tanácsát Berwick-i munkástársaink megfogadták s épen azért csatlakoztak a Munk. Bets. Szövetséghez. Belátták, hogy a Munk. Bets. és Önk. Szerv.-nek nemcsak a tengelye van eltörve, de már a kerekei is elvesztek, s most a legnagyobb piszkokból már nem hogy kitolni, de még kihuzni sem lehet.

Tehát hiába ír Kaszonyi Gy. ur rágalmazó levelet, az öntudatos munkásság szemét hályoggal bevonní nem lehet. Bekövetkezett ismét: "Aki másnak vermet ás, maga esik bele".

Berwick öntudatos munkásai pedig belátták, hogy a Munk. Betegs. Szövetség az az intézmény, amely hivatva van a munkásságot egy táborba tömöríteni s betegségi esetén segíyezni. Ezen belátásukat tett is követte, mert megalakították a Munk. Betegs. Szöv. Berwick, Pa.-i osztályát.

Elnök záró szavai után a gyűlés feloszlott. F. J. tudósító.

Taglétszám mult hóban	684
Felvetett	47
Összesen	731
Töröltetett	49
Jelenlegi taglétszám	682

A Bridgeporti Betegsegélyző Egyletek Szövetségének áprilisi kivétele \$150, negyedévi járulék 50c, összesen \$2.00.
Fekete János, ideigl. kp. titkár.

A M. B. Szöv. III. negyedévi, 1907. december, 1908. január és február 29-ig terjedő összevétel és kiadásairól:

Három havi bevétel:

Át hozat a mult negyed évről	\$ 627.31
Kivételből	1847.61
Alapszabály és tagkönyvből	8.00
Végrendeleti ievkből	19.60
Charterből	37.40
III. oszt.-tól Suller J. bsegély visszafiz.	14.67
XVII. oszt.-tól betegségi visszafizetve	00.10
XXVI. o. Németh G.-től bsegély visszafiz.	4.00
Osztálybányegző és nyugtakönyvből	2.75
87 tag után forg. tőke	174.00
Összes bevétel	\$2735.44

Három havi kiadás:

Betegsegélyre	\$ 1809.42
Forgalmi tőke 99 tagnak kilépésnél	198.00
Titkár és pénztárnok fizetése 3 óra	123.66
Iroda szükségletekre	3.63
Nyomatványokért	42.00
Kalauzért félre hivatatos lapnak	69.00
Külön példányokért XI., XII., I. hóra	41.46
Második negyedévi számv. költs.	16.40
Jelvényekre kifizetve utólag	4.50
Osztálybányegzőért	1.05
Posta- és csomagzállítás	20.65
Utiköltségek int. bizottságnak	4.06
Szerv. költségek int. biz.-nak	5.85
Központi irodatartási átalány	21.00
Közp. iroda-költözködés	1.00
Rendk. gyűlés költs. titk. vált.-kor	12.00
Nagy K. munk. díj titk. vált.-kor	10.00
Buffalói kiv. töbl. visszafizetve	3.20
VIII. osztályon kiv. töbl. visszafiz.	1.48
Jókuty J. elh. int. biz. tagnak koszoru	2.00
Összes kiadás:	\$2390.36

Zárlat:

Összes bevétel	\$2735.44
Összes kiadás	\$2390.36
Maradvány: \$ 345.08	

Osztályok tartozása február 29-ig:

I. oszt.	\$ 79.40
II. oszt.	58.19
III. oszt.	20.52
IV. oszt.	13.08
V. oszt.	125.29
VI. oszt.	86.65
VII. oszt.	5.85
VIII. oszt.	188.99
IX. oszt.	10.83
X. oszt.	52.90
XI. oszt.	11.70
XII. oszt.	46.82
XIII. oszt.	16.56
XIV. oszt.	7.71
XV. oszt.	65.23
XVI. oszt.	44.56
XVII. oszt.	222.78
XVIII. régi osztály	15.21
XVIII. új osztály	30.92
XIX. oszt.	15.41
XX. oszt.	27.06
XXI. oszt.	25.24
XXII. oszt.	9.46
XXIII. oszt.	5.25
XXIV. oszt.	21.01
XXV. oszt.	18.05
XXVI. oszt.	18.05
Összesen:	\$1225.07

Keresendő tőke:

Febr. 29-én 684 tag után forg. tőke	\$1368.00
Szervezési járulékból kiadáson kívül	102.75
Charterből	37.40
Alapszabály és tagkönyvből	8.00
Végrendeleti ievkből	19.60
Töbl. visszaf. III., XVII., XXVI. oszt.	18.77
28 törölt tag közp. fekvő forg. tőkéje	56.00
Kivétési többlet	19.19
Összesen:	\$1629.71

Megtaláltott:

Pénztárnál	\$345.08
Osztályok tartozása	1225.07
Ügyfél tartozása	6.66
Jelvényekben raktáron	25.70
Végrendeleti ievkből többlet	9.50
Nyomatványokban	17.70
Összesen:	\$1629.71

Egyenleg: \$0000.00

Pollák Bertalan, Székely János, számvizsgálók. Harmadik számvizsgáló betegsége folytán nem jelenhetett meg a számvizsgálaton.

ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KOMMUNIZMUS.

Még Proudhonnál is kevésbé vették figyelembe a termelés hatását a társadalmi viszonyokra általában s a jövedelem elosztásra különösen a marxizmussal megelőző u. n. utopisztikus szocializmus többi képviselői az ő tulajdonelméleteiknél.

Igy a St. Simon által megalkotott iskola az öröklesmi jogban látja a munkásság szolgátságának forrását. Nem veszi figyelembe, hogy mint minden egyéb jogintézmény, ugy az örökjog is, az uralkodó osztály hatalmának állandósítására irányuló társadalmi berendezés, logikai következménye annak a magánjognak, mely a magántulajdoni jogrendben épül fel.

Ez az iskola nem úgy szemléli a társadalmat, mint két osztály küzdelmének színhelyét, hanem mint egyes kifosztottak és egyes fosztogatókét, mely állapotot az a körülmény teszi lehetővé, hogy a föld mint legfontosabb termelő eszköz nem azok által aknáztatik ki, akik erre leginkább képesek volnának, hanem az örökjog által a nyomor is éppúgy átöröklődik, mint a jólét. Azt követeli hát, hogy az első nemzedék kihaltával a magánbirtokok az államra szálljanak, mely aztán a legcélszerűbb elosztást rendezheti be.

Ez az államszocializmus azonban teljesen félreisméri az állam lényegét. "Ha az állam manapság — ugymond Kautzky — bizonyos intézményeket vagy üzemeket államosít, ugy ezt nem azért teszi, hogy a kapitalisztikus kizsákmányolást megszorítsa, hanem, hogy a tőkés termelést védelmezze és erősítse, vagy épen, hogy maga is résztvegyen a kizsákmányolásban, ázáltal bevételeit növelje és azon járulékokat, melyeket a tőkés osztálynak fenntartása érdekében fizetnie kell, csökkentse. Mint kizsákmányoló pedig az állam még felülmúlja a magánkapitalistát, mert neki a kizsákmányolattal szemben a tőkés gazdasági hatalmi eszközein kívül rendelkezésre állnak az államhatalom politikai eszközei is.

Csak ha a munkásszotyok uralkodókká lettek az államban, szűnik majd meg az állam kapitalista vállalat lenni, csak akkor lehet azt szocialista közösséggé átalakítani."

Az utopisták elméleti megalapításainál is életkételebbeknek mutatkoztak azok a gyakorlati törekvések, melyek a szocialis kérdést kommunisztikus telepek meghonosítása által vélték megoldhatónak. Ennek az eszmének előharcosa és gyakorlati kivételére irányuló kísérleteinek megindítója Cabet, aki "Voyage en Icarie" (Utazás Ikáriába) című 1840-ben megjelent művében oly társadalmat fest, melyben a közállapotok, tudomány, művészet és általános jólét a legmagasabb tökéletességet érték el.

Cabet könyve és annak leírásai rendkívüli hatással voltak a francia munkásságra, olyannyira, hogy 1847-ben állítólag 400.000 lelkes követője volt Franciaországban, magában Párisban pedig nem volt

műhely, amelyben a "Voyage" nem olvasták és vitatták volna meg.*

"Cabete-nek — írja Hepner — eredetileg nem volt szándékában, hogy eszméit mint gyarmatosító, külföldön valósítsa meg, hanem ugy képzelt a dolgot, hogy a küszöbön álló francia köztársaság oly társadalmi állapotokat fog létesíteni, melyek fokozatosan a kommunizmus-hoz fognak vezetni. Barátainak egy része azonban türelmetlen lett és így beszélt: 'Nem várhatunk oly sokáig! Azt az Ikáriát, melyet oly szépen írtál meg nekünk, a te terveid szerint akarjuk megalapítani, mely pedig mindjárt.' Így jelent meg aztán 1847-ben a 'La Populaire' című újságban egy Cabet által aláírt, lendületes felhívás 'Allons en Icarie!' (Előre, Ikáriába!) címen, melyben egy 'új paradicsomba' való kivándorlásra szólít fel, oly országba, mely mennyi éghajlattal és oly talajjal bír, mely könnyű megművelés mellett is a legszebb gyümölcsöket fölös számban termeli."

A 'La Populaire' következő számában azután azt is megmondja, hogy hol kívánja az új társadalmat létesíteni.

"Alkossuk meg Ikáriát Amerikában" — ugymond — és ezzel ki volt adva a jelszó, melynek érvényt szerződött, alakult és bukkott meg az a sok kommunista telep Északamerikában.

Ezek a szomorú tapasztalatok világosan bizonyították, hogy 'a világ többi részétől elzárt, attól nem befolyásolt s azt nem befolyásoló 'kommunisztikus gyarmat' oly konzervatív-reakcionárius közösség, melynek szükségszerűleg kell oly szerencsétlen irányban fejlődnie, mint ahogy ezt eddig minden olyan természetű vállalkozásnál tapasztalhattuk. Anyagilag életképtelenek és szellemileg teljes nyomorúságra vannak kárhoztatva tagjai — épen a külvilágtól való elzárkózottságuk következtében....

Tönkre kellett menniök, először mert a polgári világban semmiféle kommunisztikus kísérlet nem képes fejlődni, másodsor különleges bajok folytán, melyekért berendezésüket és vezetésüket éri a gáncs....

A kommunisztikus gyarmatosító törekvések ideje mindörökké elmúlt. A mai kommunisták és szocialisták nem 'gyarmatokat' akarnak, hanem egy új, nemzetközi társadalmat." (Hepner)

A szocialdemokrácia e nemzetközisége pedig nem "hazaellenes érzelmek"-ből fakad, mint ezt jól megfizetett ellenségei hirdetik, hanem magából a kapitalista termelési módból és az ez által lehetővé tett nemzetközi érintkezésből.

"S azon mértékben, melyben a világkereskedelem és tőkés termelés kiterjednek, fejlődnek ki a polgári társadalomban világpolgári irányzatok, a nemzetek egymás közötti örök békjének óhaja s a vágyódás az összes népek testvérülése után."

S ez okból küzd a szocializmus minden olyan törekvés ellen, mely ezen cél ellenére van: a rövidlátó hazafiaskodás, a kizsákmányoló gyarmatpolitika és a militarizmus ellen.

* V. ö. Hepner: Die Ikarier in Nordamerika, 5. l.

REGÉNY.

A kozákok.

Írta: Tolsztoj Leó.

XV. (Folytatás.) (13)

— Hoztam bort — szólt Lukasa. Öntött egy pohárba s megkínálta az öreget.
— Egészségedre! Az atya és fiiu nevében! s egy hajtásra kiitta, nyelvvel csettintett utána. — Amit kívántál, el is érted; derék legény vagy! Biztosra veszem, hogy megkapod az érdemeresztet.... Mondd csak, hogy állsz Moszejével?

Lukasa elbeszélte, hogy az altiszt elvette tőle a fegyvert; tovább nem folytatta, várta az öreg véleményét.
— Ezen nincs semmi különös.
— Szép puská volt, valódi krimi fegyver... De mondd csak, miféle kitüntetésről beszélsz te? kíváncsiskodott Lukasa. Egy lovat szeretnék venni; de azt mondják, hogy a folyón túl ötven rubelen alul nem is kapni. Igaz az? Az anyám még nem adta el a bort....

— Nem szégyenled magad! Amikor Jeroska bátya annyit idős volt, mint te, egész csorda lovat hajtott át a Tereken; de nem pénzért, mondhatom. Ugy kellett elkötyavetyni a sok szét jöszágot. Volt olyan, amelyiket egy kabátért, vagy jó itál pálinkáért is odaadtam.
— Olyan olcsóért! — csodálkozott Lukasa.
— Ostoba vagy! azért lop az ember; az nem kerül pénzbe. Te tudom, nem mernéd utánam csinálni. Mi?

— Bizony, bátya, mi más fajta emberek vagyunk.
— Ostobák vagytok Marka!... Ostobák!... Én másforma kozák voltam.... monda megvetőleg a vadász. — Azért Jeroska bátya egész életén át bőkezű volt! Ha egy kunak jött hozzá, hizelegetem neki, nálam tartottam; utólag leittattam pálinkával, ezért persze hálás volt.... Meghiit másnapra, én meg ilyenkor mindig elcsentem tőle valamit. Igy bizony. Nem ám mint manapság! Egyebet sem tudtok, mint a lányok körül settenkedni, napraforgó virágmagot rágni....

— Bizony igazad van bátya.... Unalmas élet a miénk.... Az ember egész életét a faluban, meg a kordonon tölti; de hát mi vagyunk a hibásak.... Nézd, itt van ez a Nazarka, micsoda pulya egy legény! Nemrég felszólított bennünket Girei khán, hogy menjünk el vele lovat lopni a hegyekbe; senki sem akart vele tartani.... Magam csak nem mehettünk.
— rdög adta, hát a Jeroska bátyára nem is gondoltál, vagy azt gondold, hogy egészen berozsádostam.... — pattogott Jeroska bátya.

— Magam is elvégzem majd. Mondd inkább, mit csináljak.... Girei khán azt akarja, hogy csak a Terekig hajtsam a lovakat, a többi az ő gondja.... Nem nagyon hiszek neki, ravasz kópé!
— A Girei khánban bizatsz, az egész bandája derék fickókból van összeválogatva....

Az apja is jóraváló ember volt.... Amit az ügy tett, mintha átölelné valakit. Amint az öreg mond, arra sokat adatsz; csak nem gondold, hogy rosszat tanácsolok. Mond csak gott tovább.
— Emlegettem Ulitkáknak, hogy nemsokára kéréket küldök a leányához; ugy láttam, hogy elég jól szível téged.

Lukasa nem szólt semmit.
— Anyuskám, nekem pénz kellene. Mikor adod el a bort? Lovat akarok venni.
— Majd ha rákerül a sor, eladom. Még a hordókat is el kell készítenem. Ha elmész, ne feledd magaddal vinni a tarisznyádat, egyet-mást belevetted, amire szükséged lehet.

— Jó, anyuskám, és ha Girei khán ide jön, mond meg neki, hogy a kordonnál vagyok, valami elvégezni valóm van vele. Különben most alig hiszem, hogy egyhamar bejőjnek.
— Majd oda küldöm Lukasa. Mondd csak, egész éjjel a Jamkánál voltatok? Amikor az éjjel szénát tettem a ténél elé, mintha a te kurjongatásaidat hallottam volna.

Lukasa nem felelt. Felcsatolta tarisznyáját, vállára akasztotta fegyverét s megállt a lépcsőknél.
— Isten áldjon anyuskám! Küldj Nazarkával pálinkát; el ne felejtés!
— A Krisztus áldjon meg Lukasa! Isten vedled! Biztosan küldök; biztosan. Várj, valami még eszembe jutott.

A fiiu megállt és várt.
— Te egy kicsit kirugtál a hámból! Hát ezed semmi rosszat nem akarok rád mondani. Ugy éled az életedet, ahogy neked jól esik. Az isten is megsegit majd. Ez rendin volna, de ott másképp kell élned. Vigyázz, jó fiam.... Hizelegni kell a felebbvalódnak.... az már csak így van.... Különben a bort eladom, amint csak lehet, akkor vehetsz magadnak lovat.... A leányról majd én gondoskodom. Bíz csak rám!
— Jó, jó — szólt a fiiu. Homlokát összeráncolta; látszott, hogy nincs inyére anyja beszéde.

A néma leány, hogy magára vonja a figyelmet, sikonyázni erőlködött. Fejére és kezére mutatott, ami jelentett nála, hogy sima feju, azaz csecenc. Majd szemöldökét ráncolta s ugy tett, mintha célozna; felsikoltott, fejével többször megbicsaklott. E sok mozdulattal azt akarta mondani, hogy Lukasa löjjön még csecencet.

Lukasa megértette, nevetett a leányon; azután leszaladt a lépcsőkn s eltűnt a felszálló ködben.

XVII.

Lukasa egyenesen a kordon felé tartott. Jeroska bátya pedig Oleninhez sietett. Kerülő utakon ment, ha vadászatra indult, nem szeretett vén asszonyokkal találkozni. Olenin még aludt. Wanjusa is még fekiédt és azon tűnődött: vajjon ideje volna-e már fölkelni.

— Hé, haj! Fegyverre! Itt a csecenc! Iván! Föl, föl! — kiáltott rájuk Jeroska bátya. — Adta álomszuszékjait! Már a leányok is mind felkeltek. Nézetek ki az ablakon: rátok süt a nap. Iván, hamar vizet a szamovárbá!

(Folyt. köv.)

EGYLETI HIREK

A Pittsburg és Környéke Szoc. Munk. Szerv. 1908. május hó 1-én, pénteken, saját helyiségében, 210 Electric Ave., vig műsorral egybekötött

KEDÉLYES ESTÉLYT

rende, mely alkalomra kérjük a helybeli és vidéki elvtársak megjelenését. Belépti díj 15c. Kezdeté este fél 8 óra.

Az Allegheny Szoc. Munk. Szerv. április hó 18-án, szombat este, helyiségében 803 East St., szórakoztató műsorral egybekötött SZINIELŐADÁST rendez a kongresszust küldött költségeinek fedezésére. Szinre kerül: Gyagyovszky Emil egyfelvonásos szomorujátka A Martir. Belépti díj 20c. Kezdeté este 8-ór.

SZERVEZETEK ÉS ELVTÁRSÁK FIGYELMÉBE!

Értesítjük mindazon osztályokat és egyes elvtársakat, kik Somogyi Mihály szervezőt körükben óhajtják, hogy levelezéseiket a következő címre küldjék: M. Somogyi c. o. Tomory, 698 Fulton St., Chicago, Ill.

Meghívó.

McKeesport-i Szoc. Munk. Szerv. május hó 3-án vasárnap este, magánhelyiségében, 149 2nd St., szórakoztató műsorral egybekötött

KEDÉLYES ESTÉT

rende. Szinre kerül: Megjött a papa, 1 felvonásos bohózat. Kezdeté este 8 óra.

A Philadelphai Egyesült Magyar Munkás Egyletek 1908. április hó 18-án, szombaton, saját helyiségében, (800 Parrish St.) színelőadással egybekötött TÁNCMULATSÁGOT rendez. Szinre kerül Szomaházi egyfelvonásos kitünő vígjátéka: A Hófuvas. Kezdeté este 8 óra. Belépti díj 10c.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Koncz. Közleményének tárgyi részéből nem maradt ki semmi, a személyi természetű célszavak törlésére pedig téves és valótlan következtetésekre adhatott volna alkalmat. Ha ön a törlésnek más magyarázatot ad, végezzék ezt a saját lelkiismeretével.

VEGYES ROVAT

Lefkovits Samu elvtárs eljegyezte Fishbein Ilona elvtársnőt New Yorkból. Üdvözljük!

A McKeesport-i szervezet vezetője ez uton fejezi ki köszönetét azon szereplőknek, kik mutasságunk sikerén fáradoztak.

Kovács János szatmárnémeti születésű ácssegéd saját érdekében tudassa címét a budapesti festőmunkások VII. kerületi csoportjával, Dohány-utca 40, II. 5.

AZ I. W. W. MAGYARLOCALJAL.

"Amerikai Magyar Nyomdász-Szervezet" (Industr. Typographical Union, Local No. 161, I. W. W.) Gyűléseit tartja minden hó 1-5-ig és 3-ik vasárnap délután, a Szabadság vendéglőben, 512 E. 6th St. Leveleim L. Lefkovits, 516 E. 6th St. (Népkaratomyda.)

A chicogoi Ladies Tailor Local Union, No. 538. I. W. W. Gyűléseit tartja minden hó első és harmadik keddjén este 7 óra, 8-10 Clark St.

A Philadelphai Magyar Ipari Munkások Vegyes Gazdasági Csoportja (Hungarian Mixed Local No. 404, I. W. W.) gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján, d. u. 2 óra és minden negyedik csütörtökön este 8 óra 800 Parrish St. Pénzügyi-titkár Parker Leo, 948 N. Randolph st., kéhez minden az osztályt érdeklő levél intézendő.

I. W. W. L. U. 25 Br. 2. (I. W. W. Newarki Magyar Vas- és Fém munkások Csoportjának helyisége 20 West St. Plavetzky-szálloda. Hivatalos óráit tartja minden szombat este 8-10 óráig. Beiratás díj 30c. Haviárulék 25c. Felhívjuk magyar munkástársainkat a beiratkozásra. Adler Lajos, titkár.

A Magyarajukí Bédogosok és Szerelők Szakegylete 1567 2nd Ave. I. emelet (Uj világ kávéháza). Összejelelt minden kedden este 8-10 óráig és vasárnap délelőtt 9-12-ig. Elnök Fazekas Lajos. Jegyző Paszkész Miksa, lakik 426 E. 8th St.

T. M. E. M. Betegsegélyző Egylet.

Alapítva 1904. április 4-én. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 2 óra a Fortune Hallban, 226 5th St., Springfield, Ill.

Tiszviselők: Elnök idősebb Nyilas György. Alelnök Nyilas András. Jegyző J. Szívós, 805 N. 7th St., Springfield, Ill., kéhez az egyelet érdeklő levelek intézendők. Titkár Németh András. Pénztárnok Németh Ferenc. Ellenőr ifj. Nyilas György. Pénzügyi bizottsági tagok: Batta F. István és Ménes András. Felvi beteglatozó Naményi Károly. Vidéki: Sivák András. Teremő Kertész János. Bridgeg. Szövets. ügykezelő idősebb Nyilas György, 1516 Sangaman Ave., Springfield, Ill.

MUNK. BET. ÉS ÖNKÉPZŐ SZERVEZET. Munk. Bet. és Önk. Szerv. I. osztálya, Brooklyn. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik kedd este 8 óra. Képzőgyűléseit minden harmadik vasárnap este 8 óra. 5 Boerum Street. Elnök Ondik János, 16 Utica Ave., Brooklyn. Alelnök Shebál József, 401 Central Ave., Brooklyn. Titkár Mandula Sándor, 258 Heyward St., Brooklyn. Pénztárnok Barnóczy Mihály, 75 Meserole St., Brooklyn. Hivatalos orvos M. B. Pearlstein, 309 Hewes Street, cor. Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

A Milwaukee Magyar Szoc. Önképző és Dalkör. Titkár Merdler Zoltán, 717 Garfield Ave. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnap délutánján, cor. 3rd and Prairie St.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet egyleti helyisége 516 E. 6th St. Üzleti üléseit tartja minden hó első szombatján. Minden szombat este és vasárnap délután vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.

II. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet II. oszt. helyisége 404 E. 6th St., I. em. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezet.

III. osztály. Brooklyn Magyar Szoc. köre 5 Boerum St. (Soc. Labor Club helyiségében) van. Titkár Karl Stefanko, 35 Shole St., hová minden levél intézendő. Minden hó első vasárnapján d. u. 2 óra körkép-gyűlés és minden hó 3-ik szombat este 8 óra körkép-gyűlés.

V. osztály. Elizabethport Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja a Knoll-Hallban, 463 East Jersey St. Minden 3-ik szombat vita vagy felolvasás. Utolsó szombaton üzleti ülés. Titkár M. Oppmann, 243 Inslie Pl.

VI. osztály. Newark Szoc. Munk. Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-5-ik szombatján és a többi szombaton vita vagy felolvasás 20 West St., Plavetzky szalon helyiségében. Titkár Adler Lajos, 134 West St.

VII. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik szombat este 8 óra és minden hó 4-ik vasárnap d. e. 9 óra körkép-gyűlés és minden szerdán este vitatestélyt vagy felolvasás tartatik magánhelyiségében, 20 Electric Ave. Titkár M. Weisz. Levelező titkár L. Gross, P. o. Box 385. A szervezetet érdeklő levelek ide címezendők.

VIII. osztály. Pittsburg és környéke Szoc. Munk. Szerv. Minden hó 2-ik vasárnapján tartja üzleti gyűlést és minden szerdán este vitatestélyt vagy felolvasás tartatik magánhelyiségében, 20 Electric Ave. Titkár M. Weisz. Levelező titkár L. Gross, P. o. Box 385. A szervezetet érdeklő levelek ide címezendők.

IX. osztály. McKeesport Magyar Szoc. Munkás Szerv. magánhelyisége 149 2nd St. Üzleti gyűlés minden hó első vasárnapján délelőtt, minden harmadik vasárnap délelőtt. Titkár L. Békési, levelező titkár Gy. Viszokay, 143 2nd Ave., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

X. osztály. San Francisco Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó első szombatján a többiiken vita vagy felolvasás. A szervezet helyisége 883 McAllister St. Titkár Stern M., cor. Scott and Chesnut St. Szervezetünk érdeklő leveleket kérnem ide címezni.

XI. osztály. Clevelandi Magyar Szoc. Munk. Szerv. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár J. Timár, 1949 W. 25th St. Minden a szervezetet érdeklő levelek ide küldendők. Gyűléseit tartja minden hó első keddjén, 1949 W. 25th St. magánhelyiségében.

XIII. oszt. Phila. Lev. titkár Tudor J., 825 N. Lawrence St. hová minden a szervezetet érdeklő levelek címezendők. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3 óra körkép, 800 Parrish St. (magánhelyiség.) Minden szombat este felolvasás vagy vitatestély.

XIV. osztály. Buffalo Szoc. Munkás Szervezet. Levelező titkár J. Konczek, 36 Hoffman Pl., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Gyűlések, felolvasások és vitatestélyek minden szerdá este magánhelyiségünkben 174 Austin Ave.

XV. osztály. A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet. Magánhelyisége nyitva minden este. Titkár M. Spitzer, 1439 So. 3rd St. Összejelelteit tartja hetenként 3-szor, a következő sorrendben: Keddi napokon olvasás, 1. és 3. csütörtökön üzleti ülés a többi csütörtökön rethorikai előadás. Vasárnap délutánként szórakoztatásra számít családi összejövetelek.

A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet női osztálya. Gyűléseit tartja minden csütörtök d. u. fél 2-től fél 3-ig.

XVI. osztály. Baltimorei Locustpointi Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja minden harmadik, havi üléseit pedig minden első vasárnapján a hónapnak délelőtt 10-12-ig, a Labor Lyceumban, 1011 E. Baltimore St. Lev. titk. Ch. Varró, 14 N. Curley St.

XVIII. oszt. Springfieldi Ill. Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja 5 Mill Row. Titkár J. Szívós, 5 Mill Row, hová minden az osztályt érdeklő levelek címezendők.

XIX. osztály. Chicogoi Szoc. Munkás Szervezet. (Hungarian Branch of the S. L. P.) Magánhelyisége 698 Fulton St. Üzleti üléseit tartja minden hó 1-5-ik vasárnapján d. u. Minden szombaton este vita vagy felolvasás. A szervezetet érdeklő értesítések A. Tomory, 698 Fulton St. levelezőhöz intézendők.

XX. oszt. Cincinnati-i Szocialista Munk. Szerv. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első és harmadik vasárnapján d. e. 9 óra körkép. Minden vasárnap d. e. vita vagy felolvasás az S. L. P. Sectio helyiségében 1414 Race St., levelező Pálfi J., 1090 Pleasant St.

XXIII. osztály. New Brunswick-i Szoc. Munkás Szerv. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján magánhelyiségében, 303 Neilson St. Titkár Ur J., 256 Neilson St.

XXIV. oszt. Berwick, Pa. Elnök Kiss István, pénztárnok Németh Lajos, Box 101, Station B, lev. és p. ü. titkár Simon Nándor, 1119 3rd Ave., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Rendes havi gyűléseit tartja minden hó 3-ik szombat este, este fél 8 óra. A többi szombat estében képző gyűléseket tart.

XXVI. oszt. Oakland és Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. titkár Klein M., 516 18th St., Oakland, Cal. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján d. u. 2 és fél óra körkép. Minden hó első vasárnapján vita vagy felolvasás tartatik 337 12th St. (Castle Hall), Oakland, Cal.

XXVII. oszt. Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szerv. Levelező és pénzügyi titkár Takács István, 625 Fishgate St. kéhez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Minden hó első vasárnapján d. u. 3 óra körkép havi- és minden 2-ik szombatján képzőgyűlés a 3102 S. Adams St., Berger Hallban.

XXVIII. osztály. Chicogoi Szoc. Munk. Szerv. 2-ik osztálya. Titkár L. Mayer, 3729 So. Halstead St., kéhez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXIX. oszt. Newark, O. Szoc. Munkás Szerv. Üzleti üléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján, 389 Baltimore St. alatti magánhelyiségében. Lev. titkár Sipos János, 395 Baltimore St., kéhez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXX. osztály. Columbus, O. Marx Károly Önképző Kör. Titkár, Jergibus János, 253 Second St., kéhez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők. Havi ülés minden hó első vasárnapján a szervezet helyiségében, 374 E. Barthman Ave.

XXXI. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 4-ik szombatján este 8 óra körkép. Képzőgyűléseit minden hó első és harmadik szombat este tartja a szervezet magánhelyiségében, 803 East St. Titkár H. Gyékis, lakik 803 East St., hová minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

XXXII. oszt. Bridgeport, Conn. Lev. titkár L. Sido, 53 Cherry St. Minden szombaton este képző gyűlés. A rendes havi üzleti üléseit tartja minden hó első vasárnapján, d. u. fél 3 óra körkép magánhelyiségében, 257 Howard Ave.

XXXIII. oszt. E. Chicogoi, Ind. Titkár Gyurgyik János, Box 436. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. u. 3-tól. Minden vasárnap vita és társas összejövetel. Helyisége a Szász-féle Hallban van.

XXXIV. osztály. Clevelandi East Side Szoc. Munk. Szervezet. Gyűléseit tartja minden hónap első és harmadik csütörtökön este 2695 E. 9th St. Titkár Zuckner M., 4415 Woodland Ave., kéhez minden a szervezetet érdeklő levelek intézendők.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG.

20 West St., Newark, N. J. Az összes levelek Fekete János p. ü. titkárhoz, 74 So. Orange Ave., Newark, N. J., intézendők. A központi titkárral hivatalos ügyekben lehet beszélni minden szerdán és pénteken este fél 8-tól fél 10-ig. Intéző bizottság: Székely: Newark, N. J. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. e. 9 óra körkép. Elnök: Fradrich Ferenc, 181 Howard St.; alelnök: Edison Lajos, 74 So. Orange Ave.; lev. és pénzügyi titkár: Fekete János, 74 So. Orange Ave.; pénztárnok: Kish János, 141 West St.; számvizsgálók: Lindhardt Antal, 85 Sussex Ave., Newark, N. J., Pollák Bertalan, 33 Monroe St., Passaic, N. J., Székely János, 89 Jersey St., Patterson, N. J., szervező: Adler Lajos, 134 West St., Newark, N. J., jegyző: Vörös József, 220 3rd St., Elizabeth, N. J., ellenőr: Fischer Már, 13 Ripley Pl., Elizabeth, N. J., Hircz Lajos, 1168 2nd Ave., New York City. Bridgeport-i Betegsegélyző Egyletek ügykezelője: Róna Dezső, 136 Boyden St., Newark, N. J.

Osztályok:

I. osztály. New York. Elnök Schwarcz Vilmos. P. ü. és lev. titkár Fisher Samu, 516 E. 6th St. Pénztárnok Buxbaum Gyula, 1685 First Ave. Hivatalos orvos Dr. M. Slabey, 226 E. 72nd St., Telephone 6060-79th. Gyűlések minden hó 1-5-ik és 3-ik péntekjén. Helyiség 404 E. 6th St., Hunyadi Hall. II. oszt. Elnök Németh István. Pénzügyi titkár Sohárd István 2049 W. 29th St., pénztárnok Szemenyei Imre, 3711 W. Lorain Ave. Gyűléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délelőtt. Hivatalos orvos Dr. D. F. Zsigmond, 3242 Lorain Ave.

III. osztály. Newark, N. J. Elnök Szabó S. Titkár Zsolnay Géza, 103 Neilson St. Pénztárnok Walljus József, 300 Neilson St. Gyűléseit tartja minden 4-ik vasárnap, 303 Neilson St.

IV. osztály. Hartford, Conn. Elnök Frank Knotek. P. ü. és lev. titkár Schultze M., 52 Grand St., hová az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Kaszgy Gy., 46 York St. Üzleti üléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökjén este 8 óra körkép, felolvasásokat tart minden hó 1-5-ik vasárnap délutánján.

V. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Tóth S., P. ü. és lev. titkár Csontos János, 457 Bond St. Pénztárnok M. Horváth, 145 Inslie Pl. Orvos Dr. Stein Emil, 155 2nd St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik kedd este.

VI. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Pénztárnok Vers József, lakik 2266 Jefferson Ave., p. ü. és lev. titkár Simonffy Sándor, 8 Vanderbilt Ave., W. Detroit. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján, d. u. 2 óra körkép 2132 Jefferson Ave., W. Detroit.

VII. osztály. Lynn, P. ü. és lev. titkár Dobrovits András, P. O. Box 35.

VIII. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénztárnok Röttig Károly, lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár Edison L., 74 So. Orange Ave. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökjén, 20 West St. Hivatalos orvos Dr. L. Weisz, 227 So. Orange Ave. Rendelő órák délelőtt 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlés előtt való kedden tisztviselő gyűlés.

IX. osztály. Buffalo, N. Y. Elnök Singer J., alelnök Fekete Gy., pénztárnok Buss István, levelező és pénzügyi titk. Heim András, lak. 2061 Niagara St., hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján.

X. osztály. Erie, Pa. Elnök Tóthi Béla, titkár K. Horváth, 909 W. 2nd St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Pénztárnok Stephan Gy. Orvos Dr. Ackermann, lakik 9-11 W. 2nd St. Gyűléseit tartja minden hó 1-5-ik és 3-ik szombatján este 8 óra körkép.

XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szoknya András. Pénztárnok Végesser János, P. ü. és lev. titkár Paulik Lajos, lakik 239 Valley St., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik péntekjén, este 8 óra körkép, 101 Nassau St.

XII. osztály. Milwaukee, Wis. Elnök Horváth L., Pénztárnok Philipszky J., 600 25th St. Pénzügyi titkár A. Pieben, 496 63rd Ave., West Allis, Wis., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Képző gyűléseit tartja minden hó 2-ik hétfőjén. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 4-ik hétfőjén este 8 óra körkép helyiségében, Lipp's Building, cor. 3rd and Prairie St.

XIII. oszt. Chicogoi, Ill. P. ü. és lev. titkár L. Szabó, 496 N. Robery St., hová minden a betegsegélyt érdeklő levelek intézendők.

XIV. oszt. Schenectady. Titkár L. Tóth, 109 7th Ave. Pénztárnok K. Frantwain 207 Suncoast St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökjén este Kodesch Károly teremben.

XV. osztály. East Pittsburg, Pa. Elnök Gross H. P. ü. és lev. titkár Székely Imre, P. O. B. 242 E. Pittsburg, Pa., hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Orvos Dr. Crandl, Braddock Ave., Turtle Creek, Pa. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnap délelőtti órákban az East Pittsburgi Turner Hallban.

XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Mandel János. Pénztárnok Kish Gergely, lakik 162 Miller Street. Titkár Lahmann István, lakik 1811 So. 11th Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek küldendők. Orvos Dr. Ch. Weinsberg, 1531 So. 11th St., rendelő órák 2-4-ig, este 7-8-ig, vasárnap 1-3-ig. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnap d. u. a Gruncz-féle Hallban, 1590 So. 3rd St.

XVII. oszt. Philadelphia. Elnök Ternay F. Pénztárnok Papp Sándor, 418 S. 4th St., p. ü. titkár Tóth László, 821 N. 4th St., levelező titkár Tudor Tivadar, 825 N. Lawrence St., hiv. orvos Dr. Steiner S., 821 N. 5th St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján, délután 2 óra körkép 800 Parrish St. (magánhelyiség.)

XVIII. osztály. Hoboken, N. J. Elnök Mészáros István. Titkár Klein Béla, lakik 91 Grand St., pénztárnok ifj. Mészáros Márton, 62 Garden St. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 3-ik szombat este, képző gyűléseit minden hó első szombat este.

XIX. oszt. Passaic, N. J. Elnök Pollák B., p. ü. és lev. titkár Hübler J., c. o. Pollák, 33 Monroe Street, hová minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Pénztárnok Buják János, hiv. orvos Hajtinger Kálmán. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján d. u. 4 óra körkép, Molitorisz-Hallban.

XX. oszt. Bridgeport, Conn. Elnök Naményi Sándor. Levelező titkár Hajnos Lajosné, 174 Pine St. Pénztárnok Bajko István, 174 Pine St. Rendes gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 3 óra körkép 237 Howard Ave.

XXI. oszt. San Francisco, Cal. Pénzügyi titkár Orszó István, 1377a Minna St. Pénztárnok Dobrodenska F., 1363 Minna St. Gyűléseit tartja minden hó 1-5-ik és harmadik szerdánján este 8 óra körkép McAllister St., az S. L. P. helyiségében.

XXII. oszt. Manayunk, Pa. Elnök J. Kanicsár, p. ü. és lev. titkár J. Janicek, 181 Gay St., pénztárnok J. Pintér, 107 Catton St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 óra körkép a pénztárnok lakásán.

XXIII. oszt. Allegheny, Pa. Elnök Marossy István. Pénztárnok Deman I. Titkár Bankovics I. 1517 Chartiers St. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik szombat este 803 East St. magánhelyiségében.

XXV. osztály. Franklin-Furnace, N. J. Titkár A. Kiss, P. O. B. 339. Elnök Nagy Károly. XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál, pénztárnok Besenyődi G., levelező és pénzügyi titkár Bauer J., 350 Schuler St., kéhez az osztályt érdeklő levelek küldendők. Gyűlések minden hó 3-ik vasárnapján tartatnak 389 Baltimore St. alatti magánhelyiségben.

XXVII. oszt. Columbus, O. Titkár Williger József, 219 E. Main St., kéhez minden az osztályt érdeklő levelek intézendők. Bridgeport-i Bets. Szöv. ügykezelője, ahol tagok felvételre jelentkezhetnek! A belépő tagok felvilágosítást kaphatnak Róna D. ügykezelőnél, 136 Boyden St., Newark, N. J.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

Abelowitz A. Mindenféle phonographok és hangszerek. Legnagyobb választék magyar rekordokban. Kérjen arjegyzéket. 132 St. Marks Place, (8th St.) NEW YORK.

J. BRAUN magyar vendéglő. Mindenféle hazai italok kaphatók. A szocialista munkásság kedvelt vendéglője. 1500 S 3rd St., St. Louis, Mo.

'HUNGARIA' elsőrendű magyar Saloon és vendéglő. 263 Ninth St. San Francisco cor. Clementine St.

Bor és Sör csarnok, izletes magyar étel-ek és italok minden időben kaphatók. Kitünő biliárd terem, a San Francisco-i magyarság kedvelt találkozó helye. A magyar munkásság pártfogását kéri ERDELYI A., tulajdonos.

Divatos Cipők. Tartós és puha bőrből készült szép ólesos árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál. Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

Egy cseppet a házba. egy igaz mértékkel mért, fél gallonos korsó jó WHISKEY vagy BRANDY egy hónapig is eltar. Ládába csomagoltan az ország bármely részébe elküldöm saját felelősségemre 1.50-ért H. J. FRIEDMANN szeszital kereskedő 74-76 GRAND AVE. Chicago, Ill.

Péter Lajos. "Rakóczi Hall"-hoz címzett. Vendéglő. Kávéház és Étterme. 4-ik utca 197, New York. AJÁNLJA KITÜNŐ M A G Y A R K O N Y H Á J Á T. Kitünő italok. Kitünő italok. Alkalmos helyiség mulatságra, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre. A New Yorki Magyarajukí Szocialisták kedvelt ügykezelő helye. Különböző munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

Katolin János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway. St. Louis Képek felvétele BÁRMILY időben reggel 8 óráig este 8-ig rendelés-eknél KÉSBŐBB is. Na gyoblatások, gombképek és képrámák kaphatók. Kis jegyek 28 darab. 25. Kérem a magyarok pártfogását.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZÉTEK 735 E. 9th st. N. Y. A ruhát elhoztatja s készen házhoz szállítja.

MAGER LÁSZLÓ MAGYAR ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ 3729 S. Halsted St. CHICAGO, Ill. A So. Side szocialisták kedvelt találkozóhelye jó étel-ek. - Tiszta szobák. - Felvilágosítással szívesen szolgálok. Az elvt. pártfogását kérem.

Rostassy Rezső 513 E 6th St. NEW YORK. "Népkarát" szerkesztőségével szemben. A elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.

ÉTTERMEK ÉS KÁVÉHAZAM a magyarajukí öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étek. - Hazai biliárd asztalok. Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.

Mrs. KLEINNE Étterme és Kávéháza 257 Springfield Ave. NEWARK, N. J. A newarki szocialisták kedvelt találkozó helye Nyitva éjjel-nappal. Kitünő magyar konyha. Vidéki elvtársak utbizagitást kaphatnak. A Népkarát a t. közönség rendelkezésére áll.

"ATTILA HALL" 523 E. 6th St. New York. FISCHER JÓZSEF, tulajdonos. Magyar Bor és Sör Csarnok. Váradi és Pukaj Gyula I. W. W. cigány zenekarának irodája.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzsállító és váltó-intézet. Főüzlet 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház.

HAJÓJEGYEKET Európába és Európából Amerikába a legjobb hajóknál, az utasokat személyesen kísérem el a hajókhoz. CSOMAGOKAT az ó-házából kikötőre vagy oda szállítatom. OKIATOK az akasztékban, a törvényt, jogi, hagyatéki, katonai, teleknyvi, nemkülönben hazai somás perekben és bármely más ügyvdi dolgokban eljár. Minden ügyben, egy mint eddig, ezennel is a legnagyobb pontossággal ígértem. UTBAJÁGÍTÁSSAL, tanácsal és felvilágosítással. GYEN készítek és szívesen szolgálok. Magyarországi iroda: Budapest, IV. Sztócs-utca 6 sz. Fiók-irodák: So. Bethlehem Pa., saját ház, Alpha, N. J., Wharton, N. J., - Franklin Furnace, N. J.